

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**  
(повне найменування вищого навчального закладу)

**Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи**  
(назва інституту / факультету)

**Кафедра психології**  
(назва кафедри)

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

**В.о. декана**  
**факультету педагогіки,**  
**психології та соціальної роботи**  
Інна ПРОКОП  
“ ” 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА**  
**навчальної дисципліни**  
**“Психологія особистості”**  
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

**Освітньо-професійна програма «Соціальна психологія»**  
(назва програми)

**Спеціальність 053 Психологія**  
(вказати: код, назва)

**Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки**  
(вказати: шифр, назва)

**Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)**  
(вказати: перший (бакалаврський) / другий (магістерський))

**факультет педагогіки, психології та соціальної роботи**

(назва факультету / інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

**Мова навчання українська**  
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

**Чернівці 2024 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни **«Психологія особистості»** складена відповідно до змісту освітньо-професійної програми **“Соціальна психологія”**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича протокол №3 від 03.04.2023р., та введено в дію наказом ректора №118 від 03.04.2023р.)

Розробники: **Андрєєва Я.Ф., доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології**

**Гайсонюк Н.А., асистент, кандидат психологічних наук**

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Викладачі: **Андрєєва Я.Ф., доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології**

**Гайсонюк Н.А., асистент, кандидат психологічних наук**

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри\_психології  
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_

(підпис)

**Андрєєва Я.Ф.**

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету педагогіки,  
психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету

\_\_\_\_\_

(підпис)

**Бигар Г.П.**

(прізвище та ініціали)

### **1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).**

Вивчення названої дисципліни спрямоване на формування і розвиток здатності використовувати отримані знання для аналізу соціально-значущих проблем і процесів, які відбуваються в сучасному суспільстві; розуміння психологічних механізмів формування і розвитку особистості; вмінь і навичок професійно використовувати психологічні методи дослідження особистості та інструментальні засоби для вирішення професійних завдань.

**2. Мета навчальної дисципліни:** формування цілісного уявлення про особистість, її будову, рушійні сили розвитку, індивідуально-типологічні прояви і характеристики.

### **3. Завдання:**

- формування уявлення про психологічну структуру (будову) особистості;
- аналіз особистості як складно організованої багаторівневої системи, яка змінюється і розвивається в часі;
- поглиблення уявлення про темперамент, характер, мотивацію (спрямованість), самосвідомість (Я-концепцію);
- формування вмінь складати психологічну характеристику конкретної людини.

**4. Пререквізити.** Загальна психологія, психологія розвитку, соціальна психологія, історія психології.

### **5. Результати навчання**

#### **знати (загальні компетентності) :**

Основні етапи і закономірності розвитку психологічних знань про особистість (ЗК1)

Методологічні принципи дослідження особистості; провідні стратегії дослідження особистості на сучасному етапі розвитку психології (ЗК 5)

Зміст і специфіку різноманітних зарубіжних і вітчизняних теорій і напрямків дослідження особистості (ЗК 6)

Специфічність психологічного змісту основних компонентів особистості (ЗК 6)

Вплив життєвих і психологічних ситуацій на формування, розвиток, прояви і зміну особистості (ЗК 9)

#### **вміти (професійні компетентності):**

Використовувати методи психології для дослідження особистості (ФК 3)

Складати психологічну характеристику особистості; виявляти рівень особистісного розвитку людини (ФК 4)

Орієнтуватися у віковій і статевій специфікації особистості (ФК 5)

Визначати психологічний тип особистості за темпераментом, характером (акцентуацій), емоційною та світоглядною спрямованістю, рівнем самооцінки (ФК 6, ФК 7, ФК 8)

Орієнтуватися в особливостях загальних стратегій особистості в конфлікті і кризі (ФК 6, ФК 7, ФК 8)

Орієнтуватися в специфіці впливу діяльності та різних сфер життєдіяльності, праці, пізнання, спілкування на активно – діяльний стан особистості (ФК 8)

Виробляти адекватну самооцінку, знати сильні і слабкі риси своєї особистості (ПК 11)

Використовувати прийоми оптимальної регуляції своєї життєдіяльності (ПК 11)

### 3. Опис навчальної дисципліни

#### 3.1. Загальна інформація

| Назва навчальної дисципліни _____ |                |         |           |       |                   |                 |           |             |             |                   |                        |                           |
|-----------------------------------|----------------|---------|-----------|-------|-------------------|-----------------|-----------|-------------|-------------|-------------------|------------------------|---------------------------|
| Форма навчання                    | Рік підготовки | Семестр | Кількість |       |                   | Кількість годин |           |             |             |                   |                        | Вид підсумкового контролю |
|                                   |                |         | кредитів  | годин | змістових модулів | лекцій          | практичні | семінарські | лабораторні | самостійна робота | індивідуальні завдання |                           |
| Денна                             | 3              | 5       | 3         | 120   | 3                 | 30              |           | 15          |             | 75                |                        | екз                       |
| Заочна                            | 3              | 5       | 3         | 120   | 3                 | 12              |           |             |             | 108               |                        | екз                       |

#### 3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

| Назви змістових<br>модулів і тем                             | Кількість годин                                                     |              |   |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|--------------|---|-----|-----|------|--------------|--------------|----|-----|-----|------|
|                                                              | денна форма                                                         |              |   |     |     |      | Заочна форма |              |    |     |     |      |
|                                                              | усього                                                              | у тому числі |   |     |     |      | усього       | у тому числі |    |     |     |      |
|                                                              |                                                                     | л            | п | лаб | інд | с.р. |              | л            | п  | лаб | інд | с.р. |
| 1                                                            | 2                                                                   | 3            | 4 | 5   | 6   | 7    | 8            | 9            | 10 | 11  | 12  | 13   |
| Теми лекційних<br>занять                                     | Змістовий модуль 1.<br>Психологія особистості як наукова дисципліна |              |   |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема<br>1.Особистість<br>як об’єкт<br>наукових<br>досліджень | 7                                                                   | 2            |   |     |     | 5    | 11           | 2            |    |     |     | 9    |
| Тема 2.<br>Методи<br>дослідженн<br>я<br>особистості          | 12                                                                  | 2            | 2 |     |     | 8    | 11           | 2            |    |     |     | 9    |
| Разом за ЗМ1                                                 | 19                                                                  | 4            | 2 |     |     | 13   | 22           | 4            |    |     |     | 18   |
| Теми лекційних<br>занять                                     | Змістовий модуль 2.<br>Персонологічні теорії особистості            |              |   |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 3.<br>Психоаналітичні<br>теорії особистості             | 14                                                                  | 4            | 2 |     |     | 8    | 12           | 2            |    |     |     | 10   |

|                                                       |    |   |   |  |  |   |    |   |  |  |  |    |
|-------------------------------------------------------|----|---|---|--|--|---|----|---|--|--|--|----|
| Тема 4.<br>Диспозиційний<br>напрямок                  | 9  | 2 | 2 |  |  | 5 | 10 | 2 |  |  |  | 8  |
| Тема 5. Когнітивні<br>теорії особистості              | 10 | 2 | 1 |  |  | 7 | 10 |   |  |  |  | 10 |
| Тема 6.<br>Біхевіористичні<br>теорії особистості      | 12 | 4 | 1 |  |  | 7 | 10 |   |  |  |  | 10 |
| Тема 7.<br>Гуманістичні<br>теорії особистості         | 14 | 4 | 2 |  |  | 8 | 10 |   |  |  |  | 10 |
| Тема 8.<br>Вітчизняний<br>підхід до розуміння<br>п.о. | 13 | 4 | 2 |  |  | 7 | 10 |   |  |  |  | 10 |

|               |    |    |    |  |  |    |    |   |  |  |  |    |
|---------------|----|----|----|--|--|----|----|---|--|--|--|----|
| Разом за ЗМ 2 | 72 | 20 | 10 |  |  | 42 | 62 | 4 |  |  |  | 58 |
|---------------|----|----|----|--|--|----|----|---|--|--|--|----|

| Назви змістових<br>модулів і тем                                        | Кількість годин                                                                                                             |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----|-----|-----|------|--------------|--------------|----|-----|-----|------|
|                                                                         | денна форма                                                                                                                 |              |    |     |     |      | Заочна форма |              |    |     |     |      |
|                                                                         | усього                                                                                                                      | у тому числі |    |     |     |      | усього       | у тому числі |    |     |     |      |
|                                                                         |                                                                                                                             | л            | п  | лаб | інд | с.р. |              | л            | п  | лаб | інд | с.р. |
| 1                                                                       | 2                                                                                                                           | 3            | 4  | 5   | 6   | 7    | 8            | 9            | 10 | 11  | 12  | 13   |
| <b>Теми лекційних<br/>занять</b>                                        | <b>Змістовий модуль 3</b><br><b>Індивідуально-типологічна і соціально-психологічна</b><br><b>характеристика особистості</b> |              |    |     |     |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 9.<br>Емоційно-<br>вольова сфера<br>особистості                    | 13                                                                                                                          | 2            | 1  |     |     | 10   | 13           | 2            |    |     |     | 11   |
| Тема 10.<br>Соціально-<br>психологічна<br>характеристика<br>особистості | 8                                                                                                                           | 2            | 1  |     |     | 5    | 12           | 2            |    |     |     | 10   |
| Тема 11.<br>Темперамент<br>и характер                                   | 8                                                                                                                           | 2            | 1  |     |     | 5    | 11           |              |    |     |     | 11   |
| Разом ЗМ 3                                                              | 29                                                                                                                          | 6            | 3  |     |     | 20   | 36           | 4            |    |     |     | 32   |
| <b>Всього</b>                                                           | 120                                                                                                                         | 30           | 15 |     |     | 75   | 120          | 12           |    |     |     | 108  |

### 3.2.1. Теми семінарських занять

| № | Назва теми                                                             | год |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1 | Методи дослідження особистості                                         | 2   |
| 2 | Психоаналітичні теорії особистості                                     | 2   |
| 3 | Диспозиційний напрямок в дослідженні особистості                       | 2   |
| 4 | Когнітивний і біхевіористичний напрямки психології особистості         | 2   |
| 5 | Гуманістичні теорії особистості                                        | 2   |
| 6 | Вітчизняний підхід до дослідження особистості                          | 2   |
| 7 | Індивідуально-типологічна і соціально-психологічна<br>х-ки особистості | 2   |

### 3.2.2. Самостійна робота

| №  | Назва теми                                                                                                                                       |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Актуальна проблематика психології особистості (аналіз проблематики вітчизняних і зарубіжних психологічних форумів, семінарів та ін)              |
| 2  | Основні позиції персонологів відносно розуміння особистості                                                                                      |
| 3  | Погляди на співвідношення біологічного і соціального в людині та в структурі особистості. Органічна та соціальна сфера особистості               |
| 4  | Методи пояснювальної психології (природничо-наукової) психології                                                                                 |
| 5  | Методи описової (гуманітарної) психології                                                                                                        |
| 6  | Методи практичної психології або психотерапевтичної практики                                                                                     |
| 7  | Типологічний підхід до особистості. Статеві-рольові стереотипи відносно особистості (аналіз сучасних досліджень)                                 |
| 8  | Мотиваційні механізми особистісної поведінки. Мотиваційно-детерміновані типи особистості (аналіз сучасних досліджень)                            |
| 9  | Самосвідомість особистості.<br>Функції «Я» образів і «Я» концепції.<br>Критерії, що визначають якість «Я» концепції (аналіз сучасних досліджень) |
| 10 | Спосіб і стиль життя. Формування стилю життя. Типи життєвих світів, їх характеристика. Формування здорового психічного                           |

|    |                                                                                                      |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | стилю життя особистості (аналіз сучасних досліджень)                                                 |
| 11 | Особливості сучасної біхевіористичної орієнтації. Психотерапевтичні можливості біхевіоризму.         |
| 12 | Проаналізуйте особливості вітчизняних досліджень психології особистості (аналіз сучасних досліджень) |
| 13 | Особливості сучасного психоаналізу                                                                   |
| 14 | Гуманістичні теорії особистості сучасному контексті проблематики особистості                         |
| 15 | Герменевтика життєвої кризи. Гармонія та дисгармонія особистості                                     |
| 16 | Психологія юнацького віку та формування самосвідомості.                                              |
| 17 | Соціалізація особистості та її механізми.                                                            |
| 18 | Особливості саморозвитку та саморегуляції особистості.                                               |
| 19 | Дискурс-аналіз як соціально-конструктивіський підхід до особистості                                  |
| 20 | Біографічний метод та його перспективи                                                               |

#### 4. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: контрольні та самостійні роботи; тестові завдання; проекти (індивідуальні та групові); есе; презентації результатів виконаних самостійних завдань тощо.

#### 5. Форми поточного і підсумкового контролю

Формами поточного контролю є усна відповідь або письмова робота здобувачів вищої освіти (тестування, есе, реферат, творча робота), виконання завдань на Інтернет-платформах та ін.

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти, а також – контроль результатів самостійної роботи. Передбачено застосування таких форм і методів поточного контролю:

- опитування на семінарах для перевірки результатів оволодіння лекційним матеріалом;
- перевірка виконання завдань самостійної роботи;
- проведення індивідуальних консультацій (індивідуальних і групових);

Оцінюючи наявні знання у здобувачів вищої освіти під час семінарських занять, викладач послуговується:

- рівнем розуміння, ступенем засвоєння теоретичних понять та практичного матеріалу;
- ступенем обізнаності з основною та додатковою літературою до наявних у межах курсу тем;
- умінням логічного та послідовного викладу матеріалу;
- здатністю узагальнювати інформацію у межах власних виступів в аудиторії;
- загальною ерудованістю, дотриманням логічності і чіткості у відповідях.

### Розподіл балів, які отримують здобувачі

| Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота) |    |      |    |    |    |    |    |      |     |     | Кількість балів (екзамен) | Сумарна к-ть балів |
|-----------------------------------------------------|----|------|----|----|----|----|----|------|-----|-----|---------------------------|--------------------|
| ЗМ 1                                                |    | ЗМ 2 |    |    |    |    |    | ЗМ 3 |     |     | 40                        | 100                |
| T1                                                  | T2 | T3   | T4 | T4 | T6 | T7 | T8 | T9   | T10 | T11 |                           |                    |
| 5                                                   | 5  | 10   | 5  | 5  | 5  | 5  | 5  | 5    | 5   | 5   |                           |                    |

### 6. Форми підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є екзамен (І семестр).

**Критерієм** успішного проходження підсумкового оцінювання є досягнення здобувачем освіти мінімального порогового рівня оцінки за кожним покроковим результатом освітньої дисципліни. Мінімальний показник оцінки визначається з застосуванням якісних критеріїв і переводиться в мінімальну позитивну оцінку рейтингової шкали оцінок.

### 7. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Сумарна максимальна кількість балів, яку має можливість отримати здобувач вищої освіти за курс, становить 100 балів. Це є сумою балів за виконання практичних завдань, перевірки рівня засвоєння основних понять, самостійну роботу та балів, отриманих під час іспиту. При виставленні підсумкового балу враховується присутність студента на заняттях, його активність на лекціях та семінарських заняттях, якість виконання ним письмових завдань, дотримання норм академічної доброчесності та результати відпрацювання пропущених з поважної причини занять.

Оцінка «**А**» (**відмінно**) виставляється за систематичне демонстрування всебічних і глибоких знань як показник повного засвоєння програмового матеріалу курсу (90-100 б).

Оцінка «**В**» (**добре**) виставляється за достатній обсяг засвоєння програмового матеріалу, (80-89 б), за успішне виконання передбачених програмою завдань, засвідчення систематичності у здобутті знань із дисципліни, але коли при більш конкретному аналізі виникають незначні неточності.

Оцінка «**С**» (**добре**) пропонується за досить повне і загалом правильне висвітлення основних питань дисципліни (70-79 б), за уміння висвітлити питання теми, однак коли у відповідях допускаються окремі неточності, які не впливають на загальну картину наявних знань і свідчать про достатнє розуміння матеріалу курсу.

Оцінка «**Д**» (**задовільно**) виставляється виявив знання основного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої професійної діяльності, за здатність виконувати передбачені програмою завдання, однак при цьому наявні поодинокі грубі помилки у відповідях (60-69 б) .

Оцінка «**Е**» (**задовільно**) має місце при відповідях, які хоч і свідчать про певне знання програмового матеріалу, однак воно є неповним, дещо поверховим, наявні помилки у трактуванні понять і термінів, неточності при тлумаченні матеріалу; тут наявні мінімальні знання, які дозволяють у подальшому виконувати фахові функції.

Оцінка «**FX**» (**незадовільно**) виставляється у разі наявності у знаннях таких прогалин, які провокують принципові помилки у відповідях і тлумаченнях матеріалу, не володіння науковою термінологією, не розуміння значення конкретних теоретико-прикладних питань, але наявне прагнення покращити свої знання (35-49 балів).

Оцінку «**F**» (**незадовільно**) отримує той здобувач вищої освіти, який набрав менше 35 сумарних балів за неправильні або дуже приблизні відповіді на поставлені перед ним запитання; обсяги таких знань недостатні для виконання професійних обов'язків, тому такої здобувач освіти не спроможний продовжити учбову діяльність чи приступити до професійної сфери діяльності після закінчення закладу вищої освіти без додаткових занять з цієї дисципліни.

#### Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                                |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену                                               | для заліку                                                     |
| 90 – 100                                     | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                     |
| 80-89                                        | B           | добре                                                      |                                                                |
| 70-79                                        | C           |                                                            |                                                                |
| 60-69                                        | D           | задовільно                                                 |                                                                |
| 50-59                                        | E           |                                                            |                                                                |
| 35-49                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з<br>можливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з<br>обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

*Детальна інформація щодо критеріїв оцінювання подана в нормативному документі на сайті кафедри (<http://psychology.chnu.edu.ua/>)*

### 8. Питання для самоконтролю та контролю знань з дисципліни

#### «Психологія особистості»

1. Зміст базових категорій психології особистості «індивід», «особистість», «індивідуальність», «людина».
2. Основні етапи історії дослідження особистості.
3. Методи дослідження психології особистості.
4. Проаналізуйте перспективи біографічного метода дослідження особистості.
5. Міждисциплінарний статус проблеми особистості. Дайте загальне уявлення про особистість.
6. Загальна характеристика психоаналітичного напрямку психології особистості.
7. Теорія особистості З.Фрейда.
8. Механізми психологічного захисту особистості за З.Фрейдом.
9. Психоаналітична теорія особистості К.Юнга.
10. Колективне несвідоме як один із визначальних рівнів особистості за К.Юнгом.
11. Трактатування особистості та її розвиток в індивідуальній теорії особистості А.Адлера.

12. Основні принципи індивідуальної психології А.Адлера.
13. Соціокультурна теорія особистості К.Хорні.
14. Базальна тривога: стратегії компенсації за К.Хорні.
15. Гуманістичний психоаналіз Е.Фрома.
16. Екзистенційні потреби людини за Е.Фромом.
17. Етапи розвитку особистості протягом життя. Епігенетична теорія розвитку особистості Е.Еріксона.
18. Его-психологія Е.Еріксона : загальна характеристика
19. Зміст проявів механізмів психологічного захисту у повсякденному житті. Проілюструйте на прикладі.
20. Порівняйте відмінності у поглядах психоаналітиків на вплив подій раннього дитинства на розвиток особистості дорослого.
21. Диспозиційний напрям в теорії особистості : загальна характеристика.
22. Охарактеризуйте теорію особистості Г.Олпорта.
23. Характеристики зрілої особистості за Г.Олпортом.
24. Специфічність теорії типів особистості Г.Айзенка.
25. Відмінність підходів Г.Олпорта, Г.Айзена і Р.Кеттела до класифікації рис особистості.
26. Диспозиційний підхід до особистості в теорії рис особистості Р.Кеттела.
27. 16 факторний опитувальник Р.Кеттела : загальна характеристика .
28. Охарактеризуйте підхід до особистості Ж.Піаже.
29. Проаналізуйте теорію особистісних конструктів Д.Келлі.
30. Дайте аналіз теорії поля К.Левіна.
31. Загальна характеристика гуманістичного напрямку психології особистості.
32. Дайте класифікацію людських потреб людини.
33. Ієрархія потреб (за А.Маслоу). Проілюструйте прикладом проявів у сучасної людини ієрархії потреб.
34. Гуманістичний погляд на особистість : теорія самоактуалізації А.Маслоу.
35. Відмінність погляду А.Маслоу на природу особистості від поглядів З.Фрейда. Проілюструйте відповідь порівнянням позицій за загальними положеннями.
36. Специфічність феноменологічної теорії К.Роджерса.
37. Гуманістичний підхід до особистості : логотерапія В.Франкла.
38. Гуманістичний підхід до особистості : екзистенційна психологія Р.Мей.
39. Порівняйте гуманістичний та біхевіоральний підходи до розуміння природи особистості.
40. Загальна характеристика соціально-когнітивної теорії А.Бандури.
41. Основні положення та принципи теорії соціального навчання Д.Роттера.
42. Ф.Б.Скінер : теорія оперантного навчання.
43. Загальна характеристика біхевіорального напрямку в теорії особистості.
43. Концепція особистості Г.С.Костюка.
44. Різні підходи до вивчення структури особистості у вітчизняній психології
45. Характер і особистість, їх співвідношення. Акцентуації характеру та їх вплив на поведінку, переживання і стосунки особистості.
46. Мотиваційно-смиловасфера особистості, її характеристика. Спрямованість особистості, її типи, способи діагностики.
47. Життєві кризи особистості. В чому різняться типи ставлення до життєвих криз? 47.Мотивація і

воля особистості. Мотиваційно-вольова регуляція особистості.

48. Вікові та особистісні кризи, їх основні ознаки. Покажіть як вони долаються людиною. 49. Статевий диморфізм і статева ідентифікація особистості. Особливості жіночої і чоловічої психології.

50. Основні підходи до дослідження темпераменту.

51. Образ “Я”, самооцінка, “Я” – концепція і рівень домагань, їх особливості, функції та взаємозалежність.

## **9. Політика академічної доброчесності**

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об’єктивно оцінені викладачем .

## **10. Рекомендована література**

### **10.1. Фахова (основна)**

1. Варій М.Й. Психологія особистості. , Л., 2023
2. Кацавець Р. Психологія особистості, К., 2021
3. Копець Л.В. Психологія особистості, К. , 2007.
4. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості., К., 2003.
5. Москалець В.П. Психологія особистості. К., 2013
6. Основи практичної психології / За ред. Панка, Титаренко. – К., 1999.
7. Психологія особистості Словник-довідник / Під ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К., 2001.
8. Психологія особистості. Хрестоматія. К., 2009
9. Столяренко Психологія особистості. К., 2012
10. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості. К., 2013
11. Титаренко Т.М. Життєвий світ особистості у межах і за межами буденності, К., 2003
12. Особистісний вибір: психологія відчаю та надії/під ред. Т.М.Титаренко, К., 2005, 336с.

### **10.2 Допоміжна**

1. Cloninger S. Personality Theories: Understanding Human Beings., 2003.
2. Maddy Salvatore R. Personality Theories., 2001
3. Hall K.S., Lindsay G. Personality Theories., 1977.
4. Hjel, Ziegler D. Personality Theories., 2007

## **11. Інформаційні ресурси**

<https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/>

<https://i-cbt.org.ua/libr/>

<https://onlinebooks.library.upenn.edu/>

<http://psychology-naes-ua.institute/info/328/>

